

2017-10-02

Socialnämnden

Dnr Son 2017/260

Förslag till politiker – Aktivitetshus för seniorer

Förslag till beslut

Socialförvaltningens förslag

1. Socialnämnden beslutar att inte gå vidare med förslaget.

Ärendet i korthet

En medborgare har lämnat ett förslag till politiker via Servicecenter: Förslaget innebär att Järfälla kommun bör skapa ett allaktivitetshus för äldre, det vill säga personer som är 55 år och äldre. Verksamhetens ska vara inriktad på kultur och lokalen ska vara centralt belägen, gärna i närheten av biblioteket. Per telefon har medborgaren haft möjlighet att komplettera sitt förslag med önskemål om aktiviteter, öppettider med mera.

Handlingar

1. Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2017-10-02
2. Förslag från medborgare gällande aktivitetshus för äldre

Bakgrund

Den 31 juli 2017 ringde en medborgare till Servicecenter och ville lämna förslag på vad Järfälla kommun kan göra för seniorer. Medborgaren ville bli uppringd av någon för att prata vidare om detta.

Medborgarens förslag innebär att ett aktivitetshus för äldre borde startas. Det ska vara inriktat på kultur och ska även vara öppet på kvällar och helger, enligt förslagsställaren. Medborgaren säger att det bör vara mer modernt än de mötesplatser som finns. Det ska kunna finnas möjlighet att komma på föreläsningar, lära sig hantera datorer. Andra aktiviteter kan vara att måla, snickra, baka tillsammans eller sjunga i kör.

Medborgaren tycker att de öppna mötesplatserna som finns för äldre är för tråkiga och att det här är ett sätt att aktivera äldre med moderna aktiviteter. Medborgaren föreslår att man kan använda sig av bibliotekets lokaler, då många lokaler står

tomma. Medborgaren föreslår också att det skulle kunna vara en terminskostnad och att man då kan gå dit när och hur mycket man vill.

Vid samtal med medborgaren framförs önskemålet att det skapas ett enda allaktivitetshus, av liknande typ som Kulturhuset i Stockholm, där många aktiviteter kan pågå samtidigt, gärna i anslutning till bibliotekets lokaler. Aktiviteterna ska vända sig till seniorer 55 år och äldre. Verksamheten ska förslagsvis vara öppen mellan klockan 13 och 16 eller klockan 13 och 17 på dagen samt under en helgdag per vecka. Förslagsställaren ser fördelar med att aktiviteterna pågår i ett enda hus och att allt finns samlat. Då blir det lätt att välja mellan olika pågående aktiviteter. Det är också viktigt att allaktivitetshuset ligger centralt, så att det blir naturligt för deltagarna att ta sig dit.

Hon har inte själv besökt kommunens olika mötesplatser, men hon har hört berättas om innehåll och tycker att det verkar tråkigt. Hon vill ha en modernare variant, med kulturinriktning. Aktivitetshuset ska ha en kulturprägel, såtillvida att man ska kunna gå till olika rum för olika aktiviteter som slöjd och småslöjd, musik, datoranvändning, målning och skapande i olika former. Någon kan vilja lära sig stickning eller vävning, andra kan vilja arbeta i lera eller baka, eller lära sig att använda datorer. Man kan välja att jobba med mosaik i ett rum eller lyssna på musik i ett annat. Ibland kan man arrangera filmvisning eller föreläsningar.

Studerande från Konstfack eller pensionerade slöjdlärare eller andra som kan och är intresserade kan kanske hålla i aktiviteterna.

Förslagsställaren menar inte att aktiviteterna ska vara gratis för deltagarna, utan föreslår att de som vill delta ska kunna köpa ett kort, liknande om man går på Friskis och Svettis. Hon föreslår att man kan börja med att fråga kommuninvånarna om de skulle vara intresserade av sådan verksamhet och sedan bygga upp verksamheten utifrån intresse.

Analys

Inom socialnämndens område finns idag flera mötesplatser och träffpunkter som är verksamheter för den som är över 65 år. Dagverksamheter finns idag på följande platser:

- *Barkarby mötesplats*, Jaktplan 2 i Barkarby.
- *Mötesplatsen Mingla*, Birgittavägen 6 i Jakobsberg
- *Kallhälls mötesplats*, Kärnmakargränd 3 i Kallhäll.

Aktiviteterna varierar beroende på dagverksamhetens inriktning utifrån deltagarnas behov. Bland de aktiviteter/inriktningar som finns idag på en eller flera dagverksamheter märks kafé, motion och gymnastik, musik och allsång, bio, bowling, frågesport och utställningar. Därutöver kan man spela olika spel eller umgås med andra deltagare. Andra aktiviteter kan ingå om deltagarna så önskar. På Mingla finns också en monter med olika hjälpmedel som man kan testa och få information om.

Dagverksamheterna är öppna på helgfria vardagar, men öppettiderna varierar något mellan de olika verksamheterna. Mingla, Barkarby mötesplats samt Kallhälls mötesplats drivs alla i kommunens egen regi.

Socialnämnden beslutade i februari 2016 att starta *Oasens mötesplats* för målgruppen personer med tidig demens och deras anhöriga på Nibblevägen 15 i Jakobsberg. Ett syfte var att stödja personer med tidig demens genom att de får möjlighet till stimulans och daginnehåll utifrån sina förutsättningar. Ett annat syfte var att skapa gemensamma aktiviteter för den demenssjuke och den anhörige tillsammans. Ytterligare ett syfte var att skapa arenor där personer med demens i ett tidigt stadium och den anhörige kan hitta nya sätt att umgås med andra och få träffa andra i liknande situation. Bland de aktiviteter som föreslås för Oasen finns skapande aktiviteter, träning i gym, datoranvändning, studiecirkel och utbildningar. Därutöver kommer det att finnas rum för att umgås, rum för avkoppling, vila och sinnesstimulering samt en hörna med visningsmiljö för teknik och hjälpmedel. Mötesplatsen kommer att drivas i kommunens egen regi.

För närvarande planeras ytterligare en mötesplats på Flottiljens äldreboende. Dagverksamheten ska inrymmas i den del av Flottiljen som idag inrymmer behandlingsrum, kontor/reception, personalrum, pool, bastu, duschutrymme samt ett stort motionsrum/gymnastiksal. Här finns en tanke att möjliggöra ett hälsosamt åldrande och skapa en plats för delaktighet, gemenskap och social samvaro. Deltagarna ska kunna vara med och utforma innehållet i verksamheten. Det är i skrivande stund inte klart vilken leverantör som kommer att driva verksamheten på Flottiljen, men verksamheten kommer troligen att starta under år 2018.

Utöver de mötesplatser som drivs i kommunens egen regi eller av externa entreprenörer finns även mötesplatser som drivs av föreningar och studieförbund med stöd från kommunen. Bland dessa finns *Jakobsbergskyrkan* på Kvarnplan 20 (även för personer som är yngre än 65 år) samt *Hjärngänget* på Kvarnplan 11 (för den som drabbats av stroke och/eller afasi och dennes närstående). Kommunens pensionärsföreningar anordnar också aktiviteter för pensionärer. Ideella föreningar inom det sociala området kan söka föreningsbidrag för sin verksamhet.

Därutöver kan personer i alla åldrar som vill träffa mer åldersblandade grupper delta i kulturella aktiviteter, friskvårdsaktiviteter, biovisningar med mera i och utanför kommunen. Vissa av dessa har kommunen som arrangör, vissa drivs i privat regi.

Överväganden

Äldre som grupp är ingen homogen grupp. Alla har olika preferenser vad gäller lokalernas läge och utformning samt aktiviteternas innehåll. Förslagsställaren vill ha ett enda allaktivitetshus för seniorer, som hon definierar som personer som är 55 år och äldre. Hon ser också en vinst i att den lokalen ska ligga centralt.

Generellt sett är Järfälla kommun välförsedd vad gäller mötesplatser för personer som är 65 år och äldre, den grupp som omfattas av äldreomsorg. Totalt finns det tre mötesplatser idag och ytterligare två kommer att starta inom ett år. De inriktningar som finns idag kan förändras över tid beroende på deltagarnas önskemål och intressen samt lokalernas utformning och utvecklas mot vad nuvarande och kommande målgrupper efterfrågar. Kulturaktiviteter av olika slag kan ingå om deltagarna så önskar, men inte i en enda stor lokal. Mötesplatserna finns i olika kommundelar, vilket har varit önskemål i många sammanhang för att deltagarna ska kunna ha närhet till någon av verksamheterna.

Barnkonsekvensanalys

Barns bästa kommer inte att påverkas om inte medel till verksamheter för barn tas för att utveckla mötesplatser och/eller aktivitetshus.

Ekonomiska konsekvenser

Att skapa ett aktivitetshus för seniorer som en del av socialnämndens verksamhet och behålla nuvarande mötesplatser skulle innebära en utökning av lokaler och verksamhet, vilket innebär en utökad kostnad för kommunen. Att lägga ned nuvarande mötesplatser till förmån för ett allaktivitetshus skulle inte ge tillräckliga medel för att utveckla aktivitetshus som ersättning. I de flesta fall ingår lokalerna antingen i ett hus som används som boende eller korttidsboende eller som på annat sätt hyrs av kommunen på långtidskontrakt, varför kostnaden för lokaler i de flesta fall skulle kvarstå. Sammantaget finns idag inte ekonomiska medel för att utveckla ett aktivitetshus inom socialnämndens område.

Slutsatser

Nuvarande lösningar med flera olika mötesplatser i kommunens regi eller i samarbete med lokalsamhället i kombination med aktiviteter helt i privat regi är idag att föredra framför aktivitetshus. Socialnämnden föreslås därför inte gå vidare med förslaget.

Arnfinn Kleveland
T f Socialdirektör

Jan Hellström
T f Avdelningschef Äldreomsorg och
Funktionshinder

Expedieras

Arnfinn Kleveland
Mia Öhrnell
Jan Hellström
Inger Brandell
Ann Christine Bergfeldt